Tafsiira Suuratu Ar-Ruum-Kutaa 8

Description

Samiin garmalee guddattu tuni utubaa tokko malee akkamiitti dhaabbattii? Dachiinis osoo kirkira walii galaa hin kirkiriin akkamiitti tasgabbaaâ€™u dandeessi? Dhugumatti, Kan duubaa isaan tooâ€™atuu fi bakkatti qabuu jiraachu qaba. Innis Rabbii oltaâ€™aa sifaanni Isaa guutuu taâ€™aniidha. Sifaanni Isaa guutuu taâ€™uu irraa kan kaâ€™e dandeetti Isaatiin samii fi dachii bakka isaaniitti qabe. Garuu samii fi dachiin kuni akkanumatti dhaabbachuu itti fufuu? Jireenyi tuni iddoo qormaataa waan taatef, samii fi dachiin zalaalami akkanatti itti hin fufan. Kanaafu, namoota iddoo qormaataa kaaâ€™aman qorachuu fi jazaa isaaniif kafaluuf jireenyi lammataa dirqamaan ni barbaachisti. Kanaaf, Qiyaamaan dhaabbachuun dachiin dachii biraatin bakka buufamti, samiinis akkasuma. Ergasii namoonni qabrii keessaa ol yaaâ€™uun gara iddoo wal gahiitti waamamu. Mee dhugaa kana suuratu Ar-Ruum irraa haa ilaallu.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً
مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

â€œMallattoolee Isaa irraa samii fi dachiin ajaja Isaatiin dhaabbachuudha. Ergasii yeroo Inni waamicha tokko dachii keessaa isin waame, yeroma san isin ol baatu.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:25

Mallattoolee dandeetti Isaa agarsiisan keessaa samii fi dachiin ajaja Isaatiin dhaabbachuu fi tasgabbaaâ€™uudha. Lamaan isaanitu hin kirkiran, samiin dachii irratti hin kuftu. Ergasii yommuu Rabbiin Guyyaa Qiyaamaa gara kaafamaatti isin waamu, isin yoosu hatamtamaan qabrii keessaa ol yaatu. [1]

â€œyeroo Inni waamicha tokko dachii keessaa isin waameâ€• jechuun isin dachii keessa taatanii osoo jirtanuu yommuu Inni isin waame. Kuni akka â€œAni mana keessaa isa waameâ€• jechuuti. Ani mana keessaa isa waame jechuun â€œani mana keessa jiraâ€• jechuu miti. Garuu, inni mana keessa osoo jiru akka argamu (gadi bahu) isa waame.[2] Ammas akkana ni jedhama: Ebaluun gubbaa gaaraa irraa waamee natti gadi buâ€™e. Kana jechuun osoo inni gaara gubbaa jiruu akka natti gadi buâ€™u isa waame.[3]

> **Guyyaa Qiyaamaa yommuu Rabbiin azza wa jalla qorannoo fi jazaaf namoota duâ€™an jiraachisuun waamu, isaan yoosu qabrii keessaa yaaâ€™un dirree wal-qixxaaâ€™a irratti argamu.**

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾

â€œSamiiwwanii fi dachii keessa kan jiru hundi kan Isaati. Hundu Isaaf ajajamoodha.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:26

Malaaykonni samii keessa jiranii fi namoonni, jinnoonni fi lubbu-qabeenyin biroo dachii keessa jiran hundi Kan Rabbii qofa. Isa qofatu Isaan uume. Kanaafu, isaan uumamtootaa fi gabroota Isaati. â€œ **Hundu Isaaf ajajamoodha.â€•** Kana jechuun samiiwwanii fi dachii keessa kan jiran hundu ajaja Isaatiif masakamu, guutummaa Isaatiif gadi jedhu.

Asitti namoonni fi jinnoonni harka caalaan ajaja Isaa kan didan taâ€™anii osoo jiranu akkamitti hundi isaanitu ajajamoo jechuun dandaâ€™amaa jedhee namni gaafachuu dandaâ€™a. Deebiin akkana: ajajamuun bakka lamatti qoodama: ajaja kawniyyiif ajajamuu fi ajaja shariâ€™aatiif ajajamuudha.

Ajaja kawniyyiif ajajamuun-wanti Rabbiin samii fi dachii keessatti akka argamu yoo ajaje, wanti suni akkuma Inni ajajetti argamuudha. Fakkeenyaf, Rabbiin nama tokko irratti duâ€™a yoo murteesse, namni kuni ni duâ€™a. Namni biraa akka dhalatu yoo murteesse, ni dhalata. Yeroo Qiyaamaan dhuftu namoonni akka kaâ€™an yoo ajaje, hundi isaaniitu dirqamaan qabrii keessaa ni kaâ€™u. Kuni ajaja kawniyy uumamtoonni kamu jalaa hin baanedha. Hundi isaaniitu ajaja Isaatiif ni masakamu. Kanaafu, ajajamun aayah armaan oli keessatti barbaadame ajajamu gosa kanaati.

Ajaja shariâ€™aatiif ajajamuun immoo shariâ€™aa Rabbiin oltaâ€™aan karaa nabiyyootaatiin buuseef ajajamuudha. Kuni muâ€™mintoota qofaaf taâ€™a.[4] Kana jechuun warra dhugaan amanan qofatu shariâ€™aa Rabbiitti bula.

وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

â€œInni uuminsa Kan jalqabu, ergasii deebisuudha. Suni (deebisuun) Isa irratti baayâ€™ee salphaadha. Samiiwwanii fi dachii keessatti amaloonni olâ€™aanon kan Isaati. Inni Injifataa, Ogeessa.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:27

Rabbiin qofatu uumama dhabama irraa argamsiisa, ergasii duâ€™aan booda jiraataa godhee deebisa. Isaan uumuu caalaa duâ€™aan booda jiraataa godhee uumama deebisuun Rabbiin irratti baayâ€™ee salphaadha. Uumama jalqaba uumu fi lamuu deebisuun Isarratti salphaadha.

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa samiiwwanii fi dachii keessatti amaloota (sifaataa) olâ€™aanoo qaba. Sifaanni guutuun hundi Kan Isaati. Sifaata hanquu hunda irraa Inni qulqulluudha. Wanti Isa fakkaatu tokkollee hin jiru. Inni dhagayaa, Argaadha. Inni Injifataa hin mooâ€™atamneedha. Dubbii fi hojii Isaa keessatti ogeessa.[5] Wanta hundaa bakka Isaaf malu kaaâ€™a. Wanta hojjatu hunda kaayyoo

guddaaf hojjata.

[1] Tafsiir Muyassar-407 [2] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-139 [3] Tafsiir Tahriir wa tanwiir-21/80 [4] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-142-143 [5] Tafsiir Muyassar-407, Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-148

Date Created
September 13, 2020
Author
admin